

MUURAMEN SEURAKUNNAN KIRKKOVALTUUSTON KOKOUS

Aika 5.6.2024 KLO 18.00

Paikka Seurakuntakoti, Sanantie 5, 40950 Muurame

Käsiteltävät asiat:

8 § KOKOUKSEN AVAUS

9 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

10 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

11 § KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

12 § EROANOMUS KIRKKOVALTUUSTOSTA

13 § TALOUSARVIOVUODEN 2023 MÄÄRÄRAHOJEN YLITYKSET
KIRKKOVALTUUSTOON NÄHDEN

14 § MUURAMEN SEURAKUNNAN TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA 2023

15 § MUURAMEN SEURAKUNNAN HAUTAINHOITORAHASTON TILINPÄÄTÖS
VUODELTA 2023

16 § MUURAMEN-TOIVAKAN-JOUTSAN YHTEISEN TALOUSTOIMISTON SOPIMUKSEN
IRTISANOMINEN

17 § LISÄTALOUSARVIO VUODELLE 2024

18 § MIKA ILVESMÄEN IRTISANOUTUMINEN IT-ALUEEN YHTEISJOHTOKUNNAN
JÄSENYYYDESTÄ

19 § IT-ALUEEN YHTEISJOHTOKUNNAN JÄSENEEN JA VARAJÄSENEEN VALINTA

20 § TALOUSARVION TOTEUMA 1-4 KK

21 § MÄÄRÄAIKAISEN SEURAKUNTAPASTORIN (1 V) VIRAN PERUSTAMINEN JA
VIRAN TÄYTTÄMINEN

22 § MUUT ASIAT

23 § TIEDOKSI

24 § KOKOUKSEN PÄÄTÖS

Pöytäkirjan nähtävillä: Kirkkoherranvirastossa 10.6.2024–10.7.2024 (ma - to
klo 9–12) sekä seurakunnan kotisivuilla.

Muuramessa 29.5.2024

Pirkko Hammaren
Kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Kirkkovaltuusto

Kokousaika 5.6.2024 kello 18.00 – 20.00

Kokouspaikka Seurakuntakoti, Sanantie 5, 40950 Muurame.

Läsnä	Aho Suvi-Jaana	jäsen	
	Hammaren Pirkko	pjocht.	
	Heikkilä Pasi	varapjocht.	
	Jakobsson Maarit	jäsen	
	Juujärvi Mikael	jäsen	poissa
	Juuti Asko	jäsen	
	Kylmälahti Jani	jäsen	
	Lahtinen Tommi	jäsen	
	~~Lakka Tero~~	~~jäsen~~	~~poissa~~
	~~Majander Marjut~~	~~jäsen~~	~~poissa~~
	Minkkinen Pirjo	jäsen	
	Niemelä Kirsi	jäsen	
	~~Oksanen Aulikki~~	~~jäsen~~	~~poissa~~
	Pesonen Tommi	jäsen	
	Rajala Arto	jäsen	poistui klo 19.35 § 20.
	~~Roivainen Leena~~	~~jäsen~~	~~poissa~~
	Rousi Arttu	jäsen	poistui klo 19.05 § 14. saapui klo 19.24 § 18.
	Salmela Matti	jäsen	
	Tammivuori Elina	jäsen	
	~~Tapiola Jukka~~	~~jäsen~~	~~poissa~~
	Vuorenmaa Kari	jäsen	
	Wihinen Tommi	jäsen	
	Äyräväinen Raine	jäsen	
Piispanen Sallamari	varajäsen		
Tyrväinen Hannu	varajäsen		

Muut osallistujat: Heikki Myllykoski, kirkkoherra
Heikki Kangas, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä
Joona Kirjavainen, nuorten vaikuttajaryhmästä

Allekirjoitukset:

Pirkko Hammaren
puheenjohtaja
Heikki Kangas
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkistus: Kokouksen jälkeen.

Allekirjoitukset:

pöytäkirjan tarkastaja
Tommi Wihinen
pöytäkirjan tarkastaja
Raine Äyräväinen

Käsitellyt asiat §§ 8 – 24 sekä valitusosoitus

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä:

Todistaa

puheenjohtaja

Alkuhartaus, kirkkoherra Heikki Myllykoski

8 §. Kokouksen avaus, nimenhuuto ja esteitten hyväksyminen.

Läsnä olevat kirkkovaltuuston jäsenet ja varajäsenet todetaan nimenhuudolla. Todettuaan läsnä olevat jäsenet puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet jäsenet ja läsnä olevat varajäsenet sekä onko kokous laillinen ja päätösvaltainen.

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Esteestä olivat ilmoittaneet: Aulikki Oksanen ja Mikael Juujärvi. Lisäksi poissa olivat: Tero Lakka, Marjut Majander, Leena Roivainen ja Jukka Tapiola. Varajäsenenä paikalla Sallamari Piispanen ja Hannu Tyrväinen. Läsnä 17 valtuutettua ja 2 varajäsentä. Joonas Kirjavaiselle myönnettiin puheoikeus.

9 §. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

”Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. (KL 10:15,1 mom.) Kirkkovaltuuston kokouskutsu on toimitettava viimeistään 7 päivää ennen kokousta (KJ 3:29,1 mom.).

Kirkkovaltuuston kokouksen kutsuu koolle valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajakin on estynyt, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja (KJ 3:28,1).

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka, ja siihen on liitettävä asialuettelo. Kokouskutsu on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta ilmoitettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos seurakunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat kutsuttavien käytettävissä. (KJ 3:29,1).

Kokouskutsu ja esityslista on postitettu sähköisesti 29.5.2024. Kokouskuulutus pidetään nähtävillä 29.5.2024 – 10.7.2024 kirkkoherranviraston ilmoitustaululla sekä seurakunnan kotisivulla www.muuramenseurakunta.fi/.

Läsnä olevat kirkkovaltuuston jäsenet ja varajäsenet todetaan nimenhuudolla. Todettuaan läsnä olevat jäsenet puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet jäsenet ja läsnä olevat varajäsenet sekä onko kokous laillinen ja päätösvaltainen.

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Puheenjohtaja esittää, että todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

10 §. Työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys: Puheenjohtaja esittää, että esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

11 §. Pöytäkirjan tarkastajat ja ääntenlaskijat

Esitys: Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua toimielimen jäsentä, jollei toimielin jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Jos pöytäkirjan tarkastuksessa pöytäkirjan sisällöstä jää vallitsemaan erimielisyys, toimielin tarkastaa pöytäkirjan tältä osin seuraavassa kokouksessa (Hallintosääntö 42 §).

Kirkkolain (KL 10:23:1,4 mom. ja KL 10:24) mukaisesti pöytäkirja tai päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa, osoitteessa:

<https://www.muuramenseurakunta.fi/paatoksenteke>, vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan.

Puheenjohtaja esittää, että valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Samalla päätetään milloin ja missä pöytäkirja tarkistetaan. Vuorojärjestyksen mukaan vuorossa olisivat Tommi Wihinen ja Raine Äyräväinen.

Päätös: Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Tommi Wihinen ja Raine Äyräväinen.

12 §. Eroanomus kirkkovaltuustosta**Valmistelu: hallintojohtaja Heikki Kangas**

Jukka Tapiola on sähköpostitse 9.12.2023 pyytänyt eroa kirkkovaltuuston jäsenyydestä terveydellisistä syistä (Liite 4). Jukka Tapiola on valittu kirkkovaltuustoon Elävä seurakunta - ehdokaslistalta. Hän nousi varasijalta varsinaiseksi jäseneksi Aapo Tähkäpään tilalle. Elävä seurakunta - listalta ei ole enää varajäseniä Jukka Tapiolan tilalle kirkkovaltuustoon.

KN 1/2024, 9 §

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se myöntää Jukka Tapiolalle eron kirkkovaltuuston jäsenyydestä terveydellisistä syistä.

Päätös: Esityksen mukaan.

Kirkkovaltuusto

KV2/2024

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se myöntää Jukka Tapiolalle eron kirkkovaltuuston jäsenyydestä terveydellisistä syistä (**Liite 1**).

Kirkkovaltuuston päätös:

Esityksen mukaan.

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus
Tiedoksi/toimenpiteet: Jukka Tapiola

13 §. Talousarviovuoden 2023 määrärahojen ylitykset kirkkovaltuustoon nähden.

Valmistelu: hallintojohtaja Heikki Kangas

Talousarvion sitovuustasot:

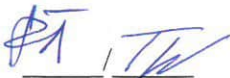
- Kirkkoneuvoston osalta talousarvion sitovuustaso on pääluokkataso/toimintakate 1 (**ulkoinen**) kirkkovaltuustoon nähden.

- Työalojen osalta talousarvion sitovuustaso on kustannuspaikkataso/toimintakate 1 (**ulkoinen**) kirkkoneuvostoon nähden.

Kirkkoneuvoston on otettava kantaa seuraaviin talousarviomäärärahaylityksiin nojaten mainittuun kirkkovaltuuston sitovuustasopäätökseen.

Kiinteistötoimen ylitys 9 810,98 euroa johtuen alueiden ja koneiden ja laitteiden kunnossapitopalveluista.

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
5 - Kiinteistötoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	13 756,00		13 756,00	15 678,64	-1 922,64	114,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-307 982,00	-7 000,00	-314 982,00	-326 715,62	11 733,62	103,7
Toimintakate 1	-294 226,00	-7 000,00	-301 226,00	-311 036,98	9 810,98	103,3
Toimintakate 2	-294 226,00	-7 000,00	-301 226,00	-311 036,98	9 810,98	103,3
Poistot ja arvonalentumiset	-132 805,00		-132 805,00	-130 522,56	-2 282,44	98,3
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-427 031,00	-7 000,00	-434 031,00	-441 559,54	7 528,54	101,7

KN2/2024, 19 §

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy pääluokkatason kiinteistötoimen 9 810,98 euron talousarvio ylityksen.

Päätös: Esityksen mukaan.

KV2/2024

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy pääluokkatason kiinteistötoimen 9 810,98 euron talousarvio ylityksen.

Kirkkovaltuuston päätös:

Esityksen mukaan.

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus
Tiedoksi/toimenpiteet:

14 §. Muuramen seurakunnan tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2023

Valmistelu: Kirkkoherra Heikki Myllykoski, hallintojohtaja Heikki Kangas, taluspäällikkö Hannele Rätty

Liite 2: Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Tuloslaskelman tunnusluvut

Muuramen seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista pieneni edellisestä vuodesta ja toimintatuotoilla saatiin katettua enää 10,45 % toimintakuluista.

Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %, joka kertoo tilikauden tuottojen olleen vähintään kulujen suuruiset. Seurakunnan vuosikate pieneni edellisestä vuodesta, mutta riitti hyvin kattamaan myös poistot.

Vuosikatteen euromäärää seurakunnan jäsentä kohden käytetään tunnuslukuna tulorahoituksen riittävyden arvioinnissa. Tunnusluvulla voidaan seurata oman seurakunnan talouden vahvistumista tai heikkenemistä. Tunnusluku osoittaa seurakunnan talouden heikentyneen kertomusvuoden aikana.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	10,45	29,58
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	336,80	498,85
Vuosikate (€/jäsen)	62,47	90,68

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Seurakunnan rahavarat vähenivät 127 402,81 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 626 781,55 euroa. Investoinnit, uuden seurakuntakodin rakentamisen on maksanut 4 380 101,49 euroa 31.12.2023 mennessä. Tunnusluku investointien tulorahoitus-% oli 15,94 prosenttia, mikä tarkoittaa, että seurakunta on pystynyt sen verran rahoittamaan investointia tulorahoituksella.

Rahavarojen riittävyys on 42 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää kolmena peräkkäisenä vuotena).

Muuramen seurakunnalla on Kirkon peruskorjauksesta lainaa 31.12.2023 jäljellä 111 111,09 euroa seurakuntakodin lainaa 2 500 000,00 euroa Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman, korkojen ja lyhennysten maksuun, tunnusluvun ollessa yli kaksi, kertoo se seurakunnan hyvästä maksukyvyistä.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	15,94	47,79
Rahavarojen riittävyys (pv)	42	74
Lainanhoitokate	2,07	11,50

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 9 165 192,99 euroa. Tase suureni 2 695 011,97 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 8 362 002,27 euroa, rakennusten tasearvo väheni poistojen vuoksi 136 347,16 euroa, investointien osuus lisääntyi 2 881 474,81 euroa. Vaihtuvat vastaavat, saamiset ja sijoitukset olivat 106 299,08 euroa. Rahaa oli tilikauden lopussa 610 181,55 euroa ja ne vähentyivät 127 402,81 eurolla. Oma pääoma kasvoi 322 869,43 euroa eli vuoden 2023 ylijäämän verran.

Muuramen seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Rahoitusvarallisuus on negatiivinen, johtuen lainan nostosta. Seurakunnan laina määrä nousi 2,5 miljoonaa euroa, joka nosti suhteellista velkaantuneisuutta. Muuramen seurakunta on vakavarainen, vaikka velkaa on jouduttu ottamaan seurakuntakodin rakentamiseen ja vanhaa velkaa kirkon peruskorjauksesta on vielä reilu 100 000,00 euroa. Verotulot riittävät kattamaan edelleen toiminnan, lainojen lyhennykset ja kasvaneet poistot.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Omavaraisuusaste (%)	65,90	88,37

Kirkkovaltuusto

Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	-323,39	6,03
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	112,72	26,32
Lainakanta (€/jäsen)	355,20	22,55

Tilikauden tulos on 322 869,43 euroa ylijäämäinen.

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2023 tilinpäätöksen ylijäämäkirjausta on 4 311 101,21 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

Kirkkohallituksen uuden tilinpäätös ohjeen mukaan on tilinpäätöksen yhteydessä seurakunnan tilannetta tarkasteltava kriisiytyvän seurakunnan tunnusmerkkejä. Tilinpäätöksessä on otettu kantaa seuraaviin taloudellisiin tunnusmerkkeihin.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	2023
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät hoidetaan hyvin eikä puutteita ole.
1. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta hoidetaan hyvin
2. Seurakunnan toimintaorganisaatio <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvyn toimintakulttuuri 	Seurakunnan toimintaorganisaation perustehtävien mukaisessa toiminnassa ei ole puutteita. Jäsenmäärä on laskenut viimeisen viiden vuoden aikana 4,8 % ollen 7 351 jäsentä. Seurakunnassa otettu käyttöön Polku-malli ja toimintakulttuuri on uudistumassa.
3. Johtaminen seurakunnassa <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat 	Johtaminen on johdonmukaista ja strategiset linjaukset ovat selkeät. Yhteistyötä tehdään muiden seurakuntien ja tuomiokapitulin kanssa.

Kirkkovaltuusto

<ul style="list-style-type: none"> • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	
<p>4. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	Seurakunnan henkilöstön määrä on lisääntynyt toimintavuoden aikana. Työhyvinvointia tuetaan liikunta-/kulttuuriedulla sekä lounasedulla Edenred-mobiilisovelluksessa

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	2023
<p>1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.</p>	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 322 869,43 euroa ylijäämäinen ja kirkollisveroprosentti on 1,55.
<p>2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.</p>	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 4 311 101,21 euroa.
<p>3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.</p>	42 päivää, edellisinä vuosina ollut 74 pv (2022) ja 216 pv (2021)
<p>4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.</p>	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli 59 % (kun vähennetään Toivakan ja Joutsan seurakuntien osuus palkoista sekä OPAS-hankkeen palkkakulut, joihin saadaan rahoitus muualta, on henk. kulujen osuus toimintakuluista enää 57 %) edellisinä vuosina 53 % (2022) 58 %

	(2021)
--	--------

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittareista toteutui vuonna 2023 maksuvalmius, joka on 42 pv, raja-arvo on 90 pv. Tämä ei vielä aiheuta toimenpiteitä.

KN2/2024, 20 §

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto:

- 1) tutustuu ehdotukseen seurakunnan tilinpäätökseksi vuodelta 2023,
- 2) hyväksyy ja allekirjoittaa vuoden 2023 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä lähettää tilinpäätöksen tilintarkastajille tarkastettavaksi,
- 3) esittää kirkkovaltuustolle, että tilinpäätöksen 2023 tuloslaskelman osoittama ylijäämä 322 869,43 € kirjataan taseen pääoman tilille: Tilikauden ylijäämä/alijäämä.

Päätös: 1) **Esityksen mukaan.**
2) **Esityksen mukaan.**
3) **Esityksen mukaan.**

KV2/2024

Kirkkoneuvoston esitys:

1. Tutustuu ehdotukseen seurakunnan tilinpäätökseksi vuodelta 2023.
2. Tutustuu tilintarkastuskertomukseen (**Liite 3**), joka sisältää lausunnon tilinpäätöksen hyväksymisestä ja tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille vuoden 2023 tileistä.
3. Tilinpäätöksen 2023 tuloslaskelman osoittama ylijäämä 322 869,43 € kirjataan taseen pääoman tilille: Tilikauden ylijäämä/alijäämä.
4. Kirkkovaltuusto myöntää tili- ja vastuuvapauden tilivelvollisille vuoden 2023 tileistä.

Kirkkovaltuuston päätös:

Kaikki neljä kohtaan esityksen mukaan.

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus
Tiedoksi/toimenpiteet: -

15 §. Muuramen seurakunnan hautainhoitorahaston tilinpäätös vuodelta 2023**Valmistelu:** Hallintojohtaja Heikki Kangas, talouspäällikkö Hannele Rätty**Toiminnan arviointi:**

Hoitohautoja oli vuonna 2023 yhteensä 242 kpl. Hoitomuotoina oli kasteluhoito, jolloin asiakas toi omat kukat ja hautainhoitorahaston työntekijät huolehtivat kukkien hoidosta tai kesähoito, johon kuului kukat, kukkien istutus ja kukkahoito. Hoitomuodoista eniten uusia sopimuksia tehtiin kesähoidosta. Määräaikaisten hoitojen lukumäärät ovat pysyneet suunnilleen samoina. Yhden kesän haudanhoitoja on noin 2/3 haudanhoitosopimusten kokonaismäärästä. Muuten haudanhoitojen määrät ovat pysyneet viime vuosien tasolla. Hautausmaan katselmuksessa todettiin seurakunnan huolehtimien hautojen hoidon olleen sopimusten mukaisia. Asiakaspalautteilla on tärkeä osa toimintamme kehittämisessä ja arvioinnissa.

Hautainhoitorahastolla on varoja kaiken kaikkiaan 86 710,09 euroa.

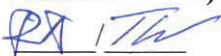
Hautainhoitorahaston kuluja (lähinnä työntekijöiden henkilöstökulut ja istutettavat kukkaset) oli 26 539,85 euroa ja tuloja (haudanhoitomaksut ja korkotulot) 24 883,54 euroa. Alijäämää tilivuodelta kertyi siten 1 656,31 euroa.

Hautainhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	242 kpl
Haudanhoitokulut	26 539,85 €
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	109,66 €
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	390 vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	42 767,40 €
Sopimuksia vastaava pääoma	86 710,09 €
Ylikatteisuus	43 942,69 €

KN 2/2024, 21§**Esitys:** Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto:

- 1) tutustuu ehdotukseen hautainhoitorahaston tilinpäätökseksi vuodelta 2023,
- 2) esittää kirkkovaltuustolle, että tilinpäätöksen 2023 tuloslaskelman osoittama alijäämä 1 656,31 € siirretään edellisten tilikausien yli-/alijäämä –tilille.

Päätös: 1) Esityksen mukaan.

---

2) Esityksen mukaan.

KV2/2024

Kirkkoneuvoston esitys:

- 1) tutustuu ehdotukseen hautainhoitorahaston tilinpäätökseksi vuodelta 2023,
- 2) esittää kirkkovaltuustolle, että tilinpäätöksen 2023 tuloslaskelman osoittama alijäämä 1 656,31 € siirretään edellisten tilikausien yli-/alijäämä -tilille.
- 3) Kirkkovaltuusto myöntää tili- ja vastuuvapauden tilivelvollisille vuoden 2023 tileistä.

Kirkkovaltuuston päätös:

Kaikki kolme kohtaa esityksen mukaan.

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus
Tiedoksi/toimenpiteet: -

16 §. Muuramen-Toivakan-Joutsan yhteisen taloustoimiston sopimuksen irtisanominen

Valmistelu: hallintojohtaja Heikki Kangas

Kolmen seurakunnan (Muurame-Toivakka-Joutsa) yhteinen taloustoimisto aloitti 15.5.2020. Sopimusta päivitettiin 2022 (**Liite 4**). Joutsan ja Toivakan seurakuntien aloitteesta on seurakuntajaosta tehty selvitysmiehen toimesta selvitys, jossa Toivakan ja Joutsan seurakuntien lisäksi tuomiokapituli esittää myös Petäjaveden ja Hankasalmen seurakuntien liittämistä Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025. Toisaalta yhteisen taloustoimiston kolmella henkilöllä työtehtävistä suoriutuminen on vaatinut paljon ylitöitä. Näin ollen tällä järjestelyllä ei tavoiteta riittäviä taloudellisia säästöjä.

KN2/2024, 23 §

Esitys: Hallintojohtaja esittää edellisillä perusteilla, että kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle yhteisen taloustoimiston sopimuksen irtisanomista loppumaan 31.12.2024. Sopimuksen mukaan sopimus lakkaa, jos yhdenkin sopimus seurakunnan kirkkovaltuusto irtisanoo sopimuksen. Irtisanominen astuu voimaan 6 kk kuluttua kirkkovaltuuston lainvoimaisesta päätöksestä.

Päätös: Esityksen mukaan.

Kirkkovaltuusto

KV2/2024**Kirkkoneuvoston esitys:**

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle yhteisen taloustoimiston sopimuksen irtisanomista loppumaan 31.12.2024. Sopimuksen mukaan sopimus lakkaa, jos yhdenkin sopimus seurakunnan kirkkovaltuusto irtisanoo sopimuksen. Irtisanominen astuu voimaan 6 kk kuluttua kirkkovaltuuston lainvoimaisesta päätöksestä.

Kirkkovaltuuston päätös:**Esityksen mukaan.**

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus
Tiedoksi/toimenpiteet: -

17 §. Lisätalousarvio vuodelle 2024**Valmistelu: hallintojohtaja Heikki Kangas**

Muuramen kunta korotti kiinteistöveroä 1,10 prosentista 1,30 prosenttiin. Talousarviossa vuodelle 2024 ei ole osattu huomioida näin isoa korotusta. Lisäksi uuden seurakuntakodin kiinteistövero on huomattavasti korkeampi kuin talousarviossa on ennakoitu.

KN2/2024, 25 §

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle lisätalousarviota kiinteistöveroon (pääkirjatili 491200) seuraavissa kohteissa:

1014030420 hautausmaakiinteistöt	1 715,-
1015020510 kirkko	640,-
1015050515 kappeli	410,-
1015060520 seurakuntatalo	5 905,-
1015090542 seurakuntamaja	400,-
1015090551 pappila	<u>400,-</u>
YHTEENSÄ	9 470,-

Lisätalousarvio vähentää vuoden 2024 ennakoitua ylijäämää.
Ylijäämäksi jää 92 801,-. Lisääntyneet kulut eivät aiheuta muita toimenpiteitä.

Päätös: Esityksen mukaan.

KV2/2024**Kirkkoneuvoston esitys:**

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle lisätalousarviota kiinteistöveroon (pääkirjatili 491200) seuraavissa kohteissa:

1014030420 hautausmaakiinteistöt	1 715,-
1015020510 kirkko	640,-
1015050515 kappeli	410,-
1015060520 seurakuntatalo	5 905,-
1015090542 seurakuntamaja	400,-
1015090551 pappila	400,-
YHTEENSÄ	9 470,-

Lisätalousarvio vähentää vuoden 2024 ennakoitua ylijäämää.
Ylijäämäksi jää 92 801,-. Lisääntyneet kulut eivät aiheuta muita toimenpiteitä.

Kirkkovaltuuston päätös:**Esityksen mukaan.**

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus
Tiedoksi/toimenpiteet: -

18 §. Mika Ilvesmäen irtisanoutuminen it-alueen yhteisjohtokunnan jäsenyydestä**Valmistelu: hallintojohtaja Heikki Kangas**

Mika Ilvesmäki pyytää eroa it-alueen yhteisjohtokunnan jäsenyydestä tultuaan valituksen Mikkelin hiippakunnan kasvatuksen asiantuntijan virkaan (**Liite 5**).

KN2/2024, 33 §.

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se myöntää Mika Ilvesmäelle eron it-alueen yhteisjohtokunnan jäsenyydestä.

Päätös: Esityksen mukaan.

KV2/2024**Kirkkoneuvoston esitys:**

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se myöntää Mika Ilvesmäelle eron it-alueen yhteisjohtokunnan jäsenyydestä.

Kirkkovaltuuston päätös:

Esityksen mukaan.

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus

Tiedoksi/toimenpiteet: IT-alueen yhteisjohtokunta, Mika Ilvesmäki

19 §. It-alueen yhteisjohtokunnan jäsenen ja varajäsenen valinta

Valmistelu: hallintojohtaja Heikki Kangas

Mika Ilvesmäen erotessa it-alueen yhteisjohtokunnan jäsenyydestä, tulee hänen tilalleen valita uusi jäsen.

KN2/2024, 34 §

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se valitsee it-alueen yhteisjohtokuntaan varsinaisen jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen. Jäsenien suositellaan olevan seurakunnan työntekijöitä.

Päätös: **Esityksen mukaan.**

KV2/2024

Kirkkoneuvoston esitys.

Kirkkovaltuusto valitsee it-alueen yhteisjohtokuntaan varsinaisen jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen. Jäsenien suositellaan olevan seurakunnan työntekijöitä.

Kirkkovaltuuston päätös:

It-alueen yhteisjohtokunnan varsinaiseksi jäseneksi valittiin yksimielisesti kirkkoherra Heikki Myllykoski ja varajäseneksi nuorisotyön ohjaaja Lasse Kuusisto.

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus

Tiedoksi/toimenpiteet: IT-alueen yhteisjohtokunta, valitut henkilöt

20 §. Talousarvion toteuma 1-4 kk**Valmistelu: hallintojohtaja Heikki Kangas**

Huhtikuun lopun tilanne talousarvion toteumassa vastaa 33,3 % koko vuodesta. Kustannuspaikka kohtaisessa toteumassa (**Liite 6**) prosenttiluvun ylityksiä on kirkkoneuvoston vastuutason vuosikatteessa tuloslaskelmassa, jossa kirkollisverotulot ovat etupainossa; taloushallinnossa, jossa vuositasolla kiinteähintaisia palveluja on jo maksettu; samoin kirkonkirjojen pidossa on jo laskutettu pidemmälle vuositason laskutusta; hautaan siunaamisissa on palkoissa ylitystä maksettujen sijaispalkkioiden johdosta; muu seurakuntatyössä opas-hankkeen tulopuoli ei ole toteutunut; kappelin kohdalla lukituksen uusimisen hankinta on tehty, joka oli koko vuotta koskeva kuluerä; Muiden kiinteistöjen kohdalla neuvosto on jo hyväksynyt lisätalousarvion, jota ei ole vielä viety kirjanpitoon koska valtuusto ei ole sitä vielä käsitellyt.

Seurakunnan koko tuloslaskelma (**Liite 7**) prosenttiluvun ylityksiä on tuottopuolella, mm. haudanlunastusmaksut ovat jo yli 100 %; kolehtien suuri %-luku johtuu tilinpäätöksessä viime vuodelta siirretyistä air-messu kolehdeista; saatujen avustusten suuri-% johtuu diakonia työlle saaduista avustuksista; vuokratuluisissa on kerralla maksettu Mannatuvan koko vuoden vuokra avustus; ostoissa yllättää sähkökulut mutta toisaalta taas lämmityskulut ovat alhaiset. Toimintakate ennen kirkollisverotuloja ja poistoja on koko seurakunnan taloudessa 32,2 %, jolloin voidaan todeta kokonaisuutena, että talousarviossa on pysytty.

KN3/2024, 47 §**Esitys:** Merkitään tiedoksi. Esitetään kirkkovaltuustolle.**Päätös:** Merkittiin tiedoksi.-----
KV2/2024**Kirkkoneuvoston esitys:****Merkitään tiedoksi.****Kirkkovaltuuston päätös:****Merkittiin tiedoksi.**Muutoksenhaku: ei muutoksenhakua
Tiedoksi/toimenpiteet: ei toimenpiteitä

21 §. Määräaikaisen seurakuntapastorin (1 v) viran perustaminen ja viran täyttäminen**Valmistelu: kirkkoherra Heikki Myllykoski**

Yhteisön rakentamisessa yhdeksi keskeiseksi toimintamuodoksi on Muuramen seurakunnassa tullut AIR-toiminta: jumalanpalvelukset, raamattupiirit yms. Tässä toimintamuodossa työntekijät ja seurakuntalaiset toimivat tasaveroisina työtovereina, jossa vapaaehtoiset ovat toiminnan suunnittelijoita, kehittäjiä ja toteuttajia. Pastori Mia Hagman on ollut merkittävässä roolissa edellä mainitun toiminnan käynnistämisen ja toteuttamisen. Kuitenkin Hagman on ilmoittanut, ettei pysty jatkamaan kyseisessä tehtävässä virkamääräyksen mukaisesti (30.9.2025 asti) henkilökohtaisten syiden vuoksi. Kuitenkin olisi perusteltua, että AIR-toimintaa samoin kuin aikuistyötä kehitetään edelleen. Tähän tarvitaan kokemusta yhteisönrakentamisesta sekä vapaaehtoistyön tekemisestä. Pastori Seppo Viljasjärvellä on kokemusta yhteisönrakentamisesta Keuruun seurakunnassa.

Edellisen lisäksi Muuramen seurakunta tarvitsee papin syksyksi 2024 käynnissä olevan kappalaisen viran rekrytoinnin takia. Tarkoitus kyseisen sijaisuuden jälkeen täyttää myös toinen kappalaisen virka. Seurakunnan toiminnan jatkuvuuden ja riittävän pappien määrän varmistamiseksi ei ole perusteltua rekrytoida kahta kappalaista yhtä aikaa. Määräaikainen seurakuntapastorin virka mahdollistaa pappien rekrytoinnin paremman jaksottamisen.

Edellisen perusteella Muuramen seurakuntaan perustetaan määräaikainen vuoden seurakuntapastorin virka. Kyseinen määräaikainen virka täytetään ilman julkista hakumenettelyä, perusteena viran määräaikaisuus (Laki evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta 2 luku 8 §).

Seppo Viljasjärven kanssa on keskusteltu asiasta, ja hän on ilmaissut järjestelyyn suostumuksensa.

Kyseisen viran tehtäväkuvaus ja palkkaluokittelu (**Liite 8**).

Virka kuuluu Kirkon yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaiseen vaativuusryhmään 602.

Päätöksen uuden viran perustamisesta tekee kirkkovaltuusto. Uuden viran perustamiseen vaaditaan kirkkovaltuustossa määränemmistö (KL 3 luku 9 §).

KN4/2024, §

Esitys: Kirkkoherra esittää, että

- 1) kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle määräaikaisen seurakuntapastorin viran perustamista ajalle 1.9.2024 –31.8.2025.

Jos kirkkovaltuusto päättää perustaa kyseisen määräaikaisen seurakuntapastorin viran ja kun päätöksestä tulee lainvoimainen:

- 2) kirkkoneuvosto nimittää pastori Seppo Viljasjärven kyseisen määräaikaisen viran haltijaksi
- 3) hyväksyy määräaikaisen seurakuntapastorin viran tehtäväkuvauksen,
- 4) toteaa, että virka kuuluu Kirkon yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaiseen vaativuusryhmään 602 ja
- 5) kirkkoneuvosto pyytää Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulilta pastori Seppo Viljasjärvelle viranhoitomääräyksen ajalle 1.9.2024 – 31.8.2025.

Päätös: Kaikki 5 kohtaa esityksen mukaan.

KV2/2024

Kirkkoneuvoston esitys:

- 1) kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle määräaikaisen seurakuntapastorin viran perustamista ajalle 1.9.2024 –31.8.2025.
Jos kirkkovaltuusto päättää perustaa kyseisen määräaikaisen seurakuntapastorin viran ja kun päätöksestä tulee lainvoimainen:
- 2) kirkkoneuvosto nimittää pastori Seppo Viljasjärven kyseisen määräaikaisen viran haltijaksi
- 3) hyväksyy määräaikaisen seurakuntapastorin viran tehtäväkuvauksen,
- 4) toteaa, että virka kuuluu Kirkon yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaiseen vaativuusryhmään 602 ja
- 5) kirkkoneuvosto pyytää Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulilta pastori Seppo Viljasjärvelle viranhoitomääräyksen ajalle 1.9.2024 – 31.8.2025.

Kirkkovaltuuston päätös:

- 1) **Esityksen mukaan yksimielisesti.**

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus

Tiedoksi/toimenpiteet: Lapuan hiippakunnan tuomikapituli ja Mia Hagman.

22 §. Muut asiat

Ei muita asioita.

23 §. Tiedoksi

Valtuuston loppuvuoden kokous päivät: 1.10.; 12.12.

Strategia päivät: 7.9.klo 9–14; 23.10. klo 16.30 – 20.30; 9.11. klo 9 – 16.

24 §. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja mainitsi valitusosoituksen ja päätti kokouksen klo 20.00.

VALITUSOSOITUS

Muuramen Seurakunnan Kirkkovaltuusto

5.6.2024 §§ 8 - 24

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 8 – 11, 20, 22 - 24

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
  - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
  - 150 000 € (rakennusurakat);
  - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystalvet);
  - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset talvet) ja
  - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Liitetään pöytäkirjaan

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite:

Postiosoite:

Sähköposti:

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: **Korsholmanpuistikko 43, 4. krs**

Postiosoite: **PL 204, 65101 Vaasa**

Sähköposti: **vaasa.hao(at)oikeus.fi**

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

12 – 19, 21

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

12 – 19, 21

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaohjeissa koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki 5**

Puhelinvaihte: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](https://www.oikeus.fi/fi/ajantasainen-tieto-oikeudenkayntimaksuista)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.